

הקרב על דרום תימן ? סיכוי או סיכון לישראל?

31.12.2025 | יוסי מנשרוף written by

תפיסת השטחים בדרום-מזרח תימן על ידי "מועצת המעבר הדרומית" (STC), המגובה על ידי איחוד האמירויות, מהווה את השינוי הטריטוריאלי המשמעותי ביותר בתימן מאז הפסקת האש בתיווך האו"ם ב-2022, ויש לה השלכות מרחיקות לכת על מאזן הכוחות הפנימי במדינה. המהלך של ה-STC לכיבוש מחוזות מרכזיים בדרום תימן ממחיש את התחרות ואת הפערים באינטרסים ובדפוסי הפעולה של סעודיה ואיחוד האמירויות בתימן ? כל אחת שואפת לעצב את עתיד תימן בהתאם לאינטרסים הלאומיים והאזוריים שלה.

בהיעדר הגעה להסכמות, כעת נראתה הסלמה חריפה במצב כאשר סעודיה הכריזה על פתיחת מבצע צבאי בדרום תימן להדיפת כוחות ה-STC. על פי תיעוד מנמל אל-מוכלא, כ-550 ק"מ מזרחית לעדן, מטוסי הקואליציה בראשותה תקפו שתי ספינות שעשו דרכן מנמל באיחוד האמירויות, במטרה להשמיד את הציד הצבאי על הסיפון. לאחר התקיפה, ממשלת תימן המוכרת הנתמכת על ידי סעודיה קראה לכוחות הבדלנים לסגת ממחוזות חדרמוות ואל-מהרה בדרום תימן, באופן מיידי וללא תנאים.

כמו כן, הממשלה המוכרת, שנסוגה מעדן בעקבות התקדמות כוחות ה-STC, הוציאה צו המכריז על מצב חירום בתימן למשך 90 יום והודיעה כי בכוונתה להטיל סגר על כל הנמלים ומעברי הגבול למשך 72 שעות. בתוך כך, משרד החוץ הסעודי כינה את צעדי האמירויות "מסוכנים במיוחד" ומאיימים על בטחונה הלאומי של ריאד ועל יציבות תימן, והבהיר כי סעודיה לא תהסס לנקוט בצעדים לנטרול האיום.

ומה זה אומר מבחינת ישראל?

התחזקות ה-STC ומסע הכיבושים שלהם בדרום תימן משרת לכאורה את האינטרס הישראלי. איום על שלטון החות'ים בתימן עשוי לשרת את ישראל כיוון שיסיט את הקשב החות'י מישראל לזירה הפנימית, והוא מגלם אפשרות לכרסום שטחי ההשפעה והשלטון שלהם. ניצני ביקורת מצד בכירי המשטר באיראן נגד איחוד האמירויות והצהרות לוחמניות מצד התקשורת החות'ית נגד ה-STC משקפים את הפוטנציאל החיובי שטמון ב-STC עבור ישראל.

עליית ה-STC ככוח צבאי עוצמתי ויציב, עשויה לייצר מומנטום למהלך קרקעי משמעותי נגד החות'ים כל עוד מטרה זו תוצב בראש סדר העדיפויות בארגון. אך גם בהיעדרו, עצם השליטה של ה-STC בנקודות אסטרטגיות בדרום ובמזרח המדינה, בפרט בנמלים עדן ואל-מוכלא לאורך

חופה הדרומי של תימן, עשויה לשפר את הפיקוח על נתיבי הסחר העולמי באזור מפרץ עדן והים הערבי, לתרום למאמצי סיכול הברחות נשק לחות'ים ולהחלשתם.

לצד זאת, יש לקחת בחשבון כי מאבק מתמשך בתוך המחנה האנטי-חות'י עלול להסיט משאבים יקרים הנדרשים לפעילות מול המורדים, לפורר את החזית השברירית כבר נגדם, ובכך להקל על התעצמותם. ברקע האמור, ישראל מעוניינת לשמר ערוץ אפשרי של התקרבות לסעודים והידרדרות המשבר בין האמירויות לסעודיה מקשה על מיצוי שיתוף פעולה של שלושתן בגיבוי אמריקאי.

אם כן, סבך הבעיות וההתנגשות בתוך המחנה הסוני בגזרת תימן מחייב את ישראל לגלות זהירות. נראה כי בעת הנוכחית מומלץ לישראל להמתין להתבהרות ההתפתחויות בשדה הקרב הצבאי והפוליטי, להימנע מנקיטת צד, ולהתמקד במהלכים המשרתים אינטרסים משותפים הן לסעודיה והן לאמירויות.

פורסם בישראל היום, בתאריך 31 לדצמבר 2025.